

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
THE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21ST CENTURY
UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

แพรวพรรณ สันติชัยรัตน์¹, ชีวิน บุญถม², วิภาส ทองสุทธิ³

วิทยาลัยนครราชสีมา

Preawpan Santichairat¹, Cheewin Boonthom², Vipas Thongsuddhi³

Nakhonratchasima College

Corresponding Author E-mail : 6604033200148@nmc.ac.th¹, Wint2505@gmail.com², drvipas@gmail.com³

(Received : February 12, 2025; Edit : February 25, 2025; accepted : February 28, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านทักษะการสื่อสาร 2) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ 3) ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 5) ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

คำสำคัญ : ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to: 1) Study the level of skills of school administrators in the 21st century, 2) Compare the skills of school administrators in the 21st century classified by position, work experience, and school size, and 3) Explore ways to develop the skills of school administrators in the 21st century under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 1. The sample group consists of 327 school administrators and teachers, selected according to Krejcie and Morgan's table and stratified random sampling. The research tools used were a 5-point Likert scale questionnaire and an interview form, with the content validity index ranging from 0.80 to 1.00, and the reliability of the entire questionnaire being 0.97. The data analysis used frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research results found that

1. The skills of school administrators in the 21st century, under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 1, were overall at a high level.
2. The comparison of skills among school administrators by position and work experience showed statistically significant differences at the .05 level, while the comparison by school size showed no significant differences.
3. The development guidelines for school administrators' skills in the 21st century included five areas: 1) communication skills, 2) organizational management skills, 3) analytical and creative thinking skills, 4) technological and digital skills, and 5) interpersonal skills.

Keywords : Skills of school administrators, Skills of school administrators in the 21st century

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างที่สุด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องอาศัยการวางแผนในการบริหารจัดการศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งในโลกโลกศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมาก เป็นเหตุอันเป็นทางให้เกิดผลสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างครอบครัวและวิถีชีวิตของประชาชน ความก้าวหน้าทางสิทธิมนุษยชนและการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคม ภาวะเศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากเศรษฐกิจการผลิตมาสู่เศรษฐกิจบริการ และเศรษฐกิจดิจิทัล ทำให้เกิดการพัฒนาของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และธุรกิจออนไลน์ รวมถึงทางด้านการจัดการศึกษา ระบบการศึกษาต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อความต้องการใหม่ ๆ โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่สามารถรองรับการทำงานในโลกที่มีเทคโนโลยีสูง และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หากดำเนินการด้วยความล่าช้าอาจส่งผลให้เสียโอกาสที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ อีกมากมาย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่น ๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลง โดยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อาจส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาการศึกษาของประเทศอย่างมาก โดยจำเป็นจะต้องมีการวางพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาและยกระดับคนในทุกช่วงวัยให้เป็นมนุษย์ที่เก่ง ดี และมีความสุข อย่างมีคุณภาพ มีหลักการคิดที่ถูกต้อง เพื่อให้คนได้พัฒนาทักษะให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ในยุคปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงการศึกษาไปอย่างมาก โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตที่ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าและเรียนรู้ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ไม่จำกัดแค่ในห้องเรียน ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในห้องเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ด้วยเครื่องมือและแพลตฟอร์มที่หลากหลาย เช่น การเรียนออนไลน์ วัสดุการสอน และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ช่วยให้การเรียนรู้สะดวกขึ้น นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาที่มีคุณภาพจากทั่วโลก และเรียนรู้ในรูปแบบที่มีความยืดหยุ่น

ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจะต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ต้องมีความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ที่ไม่เพียงแต่ตอบโจทย์ปัจจุบัน แต่ต้องคาดการณ์อนาคตและวางแผนระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีมาช่วยในการวิเคราะห์แนวโน้มและสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสม เน้นการพัฒนาและการดูแลทรัพยากรมนุษย์ในมิติที่หลากหลาย เช่น การฝึกอบรมที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล การส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี เพื่อให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยการเปลี่ยนภาระหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา รวมถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงาน บริหารตนเอง และบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะและสมรรถนะที่ดีจะส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนและสังคม การพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาเรียนรู้เข้าใจวิธีการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ให้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัย ควรบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือทางการบริหารที่เหมาะสม ควรเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ควรสนับสนุนให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อร่วมกันสร้างสรรคณวัตรกรรมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยแรงบันดาลใจและกำลังใจให้ผู้บังคับบัญชาทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศิวก ร มุลละ และคณะ, 2566) แนวคิดของ Griffin (1998), Hoyle, English and Steffy (2005), Weigel (2012), วิจารณ์ พานิช (2555), แพรดาว สมองผัน (2557), ศศิตา เพลินจิต (2558), ชัยยนต์ เพาพาน (2559), กรรณิกา

เรตมอนต์ (2559), พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ (2560), มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) และชานนท์ วรรณ (2562) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 5 ด้าน คือ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการบริหารจัดการองค์การ 3) ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และ 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีเขตบริการการศึกษาครอบคลุมสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา รวม 143 โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ได้มีการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล พัฒนาคู่มือสอนทั้งระบบ และพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนตามความถนัด อีกทั้งเสริมสร้างการอ่าน ให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสู่การเป็นองค์กรชั้นนำ จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีที่ผ่านมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีผลการดำเนินงานยกระดับคุณภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่ยังประสบปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อเป้าหมายของนโยบายทางการศึกษา ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตามจุดเน้นนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ในเรื่องการสร้างสรรค์งานวิถีใหม่ภายใต้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญที่จะนำองค์กรในการพัฒนาไปสู่เป้าหมายตามจุดเน้นนโยบาย ซึ่งควรได้รับการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม

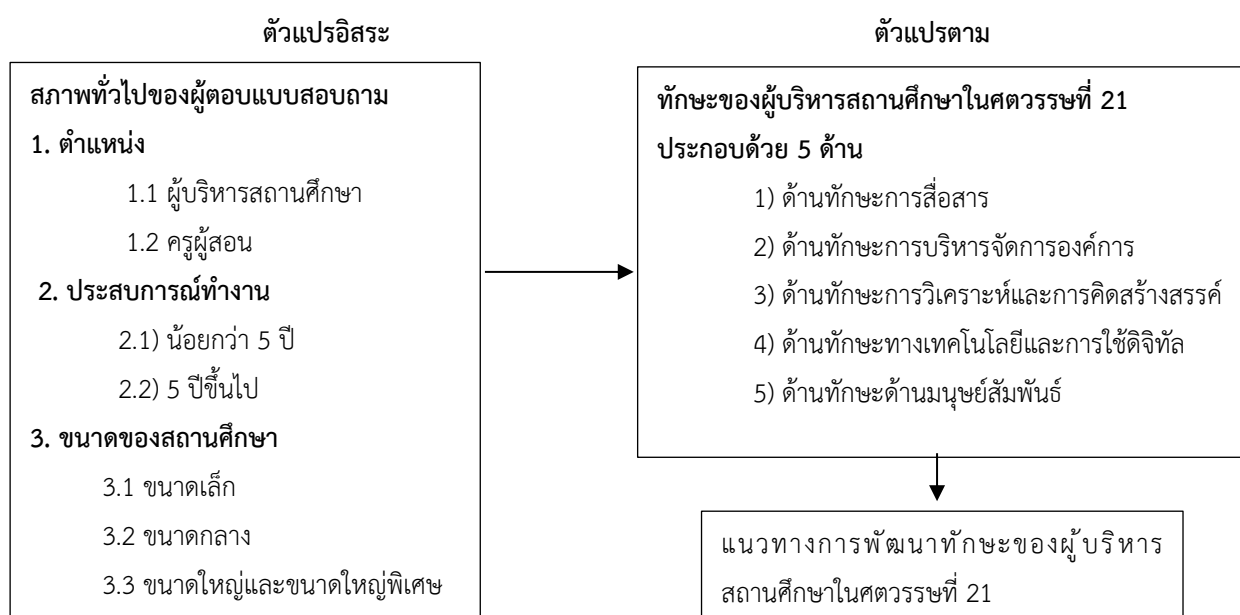
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการบริหารงานที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของ Griffin (1998), Hoyle, English and Steffy (2005), Weigel (2012), วิจารณ์ พานิช (2555), แพรดาว สนองฝัน (2557), ศศิตา เพลินจิต (2558), ชัยยนต์ เพาพาน (2559), กรรณิกา เรตมอนด์ (2559), พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560), มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) และชานนท์ วรรณ (2562) สามารถสังเคราะห์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านทักษะการสื่อสาร 2) ด้านทักษะการบริหาร จัดการองค์การ 3) ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และ 5) ด้านทักษะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังภาพประกอบ

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 แตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 แตกต่างกัน
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 เป็นจำนวน 2,364 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์หรือผลงานดีเด่นด้านการบริหาร จำนวน 5 คน

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1. ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา 1.2) ครูผู้สอน 2. ประสบการณ์ทำงาน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 2.1) น้อยกว่า 5 ปี 2.2) 5 ปีขึ้นไป และ 3. ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 ขนาด ประกอบด้วย 3.1) ขนาดเล็ก 3.2) ขนาดกลาง 3.3) ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านทักษะการสื่อสาร 2) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ 3) ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 5) ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม
 - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านทักษะการสื่อสาร 2) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ

3) ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 5) ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยการพัฒนาแบบสอบถามมาจากของมณฑาทิพย์ นามนุ (2561)

1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงก์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

1.7 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 40 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า .97

1.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ

2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงก์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามโดยแนบคิวอาร์โค้ดลิงก์แบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามครบ 327 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิด บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')
5. วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	3.80	0.36	มาก	3
2	ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ	3.88	0.53	มาก	2
3	ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	3.68	0.57	มาก	5
4	ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	3.77	0.51	มาก	4
5	ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	3.90	0.59	มาก	1
ภาพรวม		3.80	0.39	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.39$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.59$) รองลงมาคือ ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ ($\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.53$) และด้านทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.36$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.57$)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	3.82	0.31	3.79	0.38	0.90	0.369
2	ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ	3.73	0.60	3.95	0.48	-3.20*	0.002
3	ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	3.36	0.53	3.83	0.53	-7.43*	0.001
4	ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	3.68	0.42	3.82	0.55	-2.40*	0.017
5	ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.10	0.52	3.80	0.60	4.55*	0.000
ภาพรวม		3.74	0.34	3.84	0.41	-2.09*	0.037

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านทักษะการสื่อสารไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	3.74	0.32	3.84	0.38	-2.85*	0.005
2	ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ	3.90	0.48	3.87	0.67	0.54	0.587
3	ด้านทักษะการวิเคราะห์และ	3.77	0.44	3.61	0.65	2.709*	0.007

ด้านที่	รายการ	น้อยกว่า5ปี		5 ปีขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4	การคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล	3.68	0.52	3.85	0.50	-3.05*	0.002
5	ด้านทักษะด้านมนุษย สัมพันธ์	3.68	0.53	4.07	0.58	-6.38*	0.000
ภาพรวม		3.75	0.35	3.85	0.41	-2.305*	0.022

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

รายการ		แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่มภายใน		1.105	2	0.552	4.453*	0.012
	กลุ่ม		40.188	324	0.124		
	รวม		41.292	326			
ด้านทักษะการบริหาร จัดการองค์การ	ระหว่างกลุ่มภายใน		1.164	2	0.582	2.089	0.125
	กลุ่ม		90.236	324	0.279		
	รวม		91.399	326			
ด้านทักษะการวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่มภายใน		5.756	2	2.878	9.318*	0.000
	กลุ่ม		100.079	324	0.309		
	รวม		105.835	326			
ด้านทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน		0.471	2	0.236	0.888	0.412
	กลุ่ม		85.982	324	0.265		
	รวม		86.453	326			
ด้านทักษะด้านมนุษย สัมพันธ์	ระหว่างกลุ่มภายใน		11.636	2	5.818	18.444*	0.000
	กลุ่ม		102.203	324	0.315		
	รวม		113.839	326			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่มภายใน		0.428	2	0.214	1.420	0.243
	กลุ่ม		48.822	324	0.151		
	รวม		49.250	326			

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การทดสอบรายคู่ เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ทักษะด้านการสื่อสาร

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	เล็ก	กลาง	ใหญ่และใหญ่พิเศษ
		3.841	3.763	3.929
เล็ก	3.841	-	.07823	-.08715
กลาง	3.763	-	-	.16538*
ใหญ่และใหญ่พิเศษ	3.929	-	-	-

จากตารางที่ 5 แสดงว่า การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทักษะด้านการสื่อสาร ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 การทดสอบรายคู่ เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	เล็ก	กลาง	ใหญ่และใหญ่พิเศษ
		3.444	3.767	3.583
เล็ก	3.444	-	.32260*	.13930
กลาง	3.767	-	-	.18330
ใหญ่และใหญ่พิเศษ	3.583	-	-	-

จากตารางที่ 6 แสดงว่า การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การทดสอบรายคู่ เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	เล็ก	กลาง	ใหญ่และใหญ่พิเศษ
		4.119	3.766	4.226
เล็ก	4.119	-	.35392*	-.10679
กลาง	3.766	-	-	.46071*
ใหญ่และใหญ่พิเศษ	4.226	-	-	-

จากตารางที่ 7 แสดงว่า การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

ในด้านทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารต้องสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการติดต่อภายในหน่วยงาน รวมทั้งการเป็นผู้ฟังที่ดี ใช้ภาษาที่สุภาพและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาภายในองค์กร เช่น การชมเชยและให้กำลังใจบุคลากรที่ทำผลงานดี ด้านการบริหารจัดการองค์การ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการวางแผนและจัดการบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน โดยใช้ข้อมูลในการตัดสินใจและการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนที่ดีจะช่วยให้องค์กรมีความสุขและพัฒนาไปในทิศทางที่ดี ในด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องสามารถคิดนอกกรอบและหาวิธีการที่เป็นไปได้ในการพัฒนาองค์กร การมองภาพรวมขององค์กรและการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ จะช่วยในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเป็นอีกด้านที่สำคัญในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศภายในองค์กร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการสอนและการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ ซึ่งจะทำให้การสื่อสารภายในองค์กรรวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น สุดท้ายในด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างยืดหยุ่น เข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยไม่ใช้อำนาจในการสั่งการ แต่ใช้การสื่อสารที่ไพเราะและเป็นกันเอง การทำงานร่วมกันและการให้คำแนะนำจะช่วยให้บุคลากรทำงานได้เต็มศักยภาพ การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่ดีขึ้นและนำไปสู่ความสำเร็จในที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาคือ ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ และด้านทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวในสถานการณ์ของศตวรรษที่ 21 รู้ทิศทางของตนเองว่าจะบริหารสถานศึกษาอย่างไร และติดตามข่าวสาร นโยบายการศึกษาในระดับต่าง ๆ ทุกนโยบาย มีการวางแผน การจัดการ และการกำหนดกลยุทธ์อย่างเป็นระบบ มีการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการจัดกระบวนการเรียนการสอน อีกทั้งยังสนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองให้มีทักษะในด้านต่าง ๆ โดยการจัดอบรมโดยให้บุคลากรเข้าร่วมพัฒนาด้านตนเอง และพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีรัตน์ ถาวรวิวัฒน์ และคณะ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ แสงพันธ์ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ

มาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็น ต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ตำแหน่งผู้บริหารอาจมีความคิด กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และความสามารถในการบริหารจัดการ ภายในสถานศึกษา พร้อมทั้งมีอำนาจในการตัดสินใจทุกเรื่องที่น่าไปสู่การพัฒนาได้ตรงตามเป้าหมายมากกว่าตำแหน่งครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัตตบุษย์ โพธิ์รุท (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ สุระภักดิ์ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานทำให้บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการทำงานน้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัย ของนิภาพร รอดไพบลูย์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒพงษ์ แสงพันธ์ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทักษะ การสื่อสาร ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ล้วนเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ ในทุกขนาดของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษ ผู้บริหารยังคงต้องใช้ ทักษะเหล่านี้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารมีการฝึกอบรมหรือศึกษาแหล่งข้อมูลที่ทำให้ผู้สามารถพัฒนา ทักษะเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกรรยา อังกระษิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพิรุญา โพธิ์ทอง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการ บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ผู้บริหารควรพัฒนาการสื่อสารที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ สื่อสารแบบสองทางที่ไม่เพียงแต่บอกข้อมูล แต่ยังฟังความ

คิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย การใช้คำพูดที่สุภาพและให้กำลังใจจะช่วยลดปัญหาภายในสถานศึกษา นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร เช่น ระบบออนไลน์หรือแพลตฟอร์มต่างๆ จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพและสะดวกยิ่งขึ้น ผู้บริหารยังควรมีท่าทางการสื่อสารที่เหมาะสมและการให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีทักษะในการวางแผนและบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนให้ตรงกับงานและแบ่งภาระงานอย่างเหมาะสมช่วยให้บุคลากรทำงานได้เต็มศักยภาพ โดยการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจและการบริหารงบประมาณให้ตรงตามโครงการและวัตถุประสงค์จะช่วยลดความผิดพลาดในการดำเนินงาน และยังช่วยให้การติดตามและตรวจสอบผลการการทำงานทำได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้การขับเคลื่อนงานตามกรอบนโยบายและเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนก็มีความสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้ไปในทิศทางที่ดี มีทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและการคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาองค์กรและสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน การคิดนอกกรอบและหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้บริหารควรสามารถคิดเชื่อมโยงสถานการณ์ต่าง ๆ และมองภาพรวมขององค์กรอย่างชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผลงานและคุณภาพของสถานศึกษาในที่สุด ควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในทุกด้าน ทั้งในเรื่องการปรับปรุงระบบสารสนเทศภายในโรงเรียน การใช้ AI และเครื่องมืออย่าง Canva หรือการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เช่น E-learning หรือ Zoom ซึ่งจะช่วยให้การทำงานและการเรียนรู้มีความรวดเร็วและสะดวกมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาองค์กรและสถานศึกษา แสดงความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน โดยไม่ใช้อำนาจในการสั่งการ แต่จะต้องใช้การสื่อสารที่มีความเป็นมิตรและยืดหยุ่นในการทำงาน ร่วมมือกับทีมงานในการพัฒนาองค์กร และให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์เพื่อให้บุคลากรได้ทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิระยุทธ เรื่องธรรม (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ 2) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย 3 วิธีดำเนินการ และ 5) ด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรศักดิ์ คุ่มศรี (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการพัฒนา 2) วัตถุประสงค์การพัฒนา 3) แนวทางการพัฒนา และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตัวอย่างสุภาพและมีความเป็นมืออาชีพ เพื่อให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองรู้สึกเชื่อมั่น ให้ความสำคัญกับการฟังความคิดเห็นและข้อกังวลของครู นักเรียน หรือผู้ปกครอง ด้วยความเข้าใจและเคารพ เมื่อมีการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ ควรอธิบายเหตุผลให้ทุกฝ่ายเข้าใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและลดความเข้าใจผิด จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

1.2 ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์การ ผู้บริหารควรต้องวางแผนที่ชัดเจนทั้งในระยะสั้น และระยะยาว โดยต้องคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารทรัพยากร บริหารจัดการครูและบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรฝึกฝนการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้คิดลึกซึ้ง และสามารถระบุปัญหาได้อย่างชัดเจน เปิดใจรับฟังความคิดใหม่ ๆ และมองหาวิธีการที่ไม่จำกัดอยู่แค่ใน กรอบเดิม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กรรณิกา เรคมอนด์. (2559). ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารชั้นพื้นฐาน. คุษุณิพนธ์ปริญญาคุษุณิบัณฑิต มหาวิทยาลัทยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ชานนท์ วรรณ. (2562). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชชมงคลธัญบุรี.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน บทควมวิชาการในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21”. มหาวิทยาลัทยกาฬสินธุ์.
- จิตติพิรญา โพธิ์ทอง. (2565, กันยายน - ธันวาคม). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. วารสารวไลยลงกรณ์ปริทัศน์, 12 (3)
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัทยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.
- ปวีรัตน์ ถาวรวิธ และคณะ. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัทยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พรพรรณ สุระภักดิ์. (2566, กันยายน - ตุลาคม). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วารสารมณเฑียรธรรม วัดจอมมณี, 7 (5)
- พัฒน์พงษ์ แสงพันธ์. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัทยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชชมงคล ธัญบุรี ปทุมธานี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชชมงคลธัญบุรี.
- แพรวดาว สอนงพันธ์. (2557). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัทยขอนแก่น.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชชมงคลธัญบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- วีระยุทธ เรืองธรรม. (2565, กรกฎาคม - ธันวาคม). แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์, 9 (2)
- วัชรศักดิ์ คุ่มศรี. (2566, กรกฎาคม - กันยายน). แนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัทยราชภัฏสกลนคร, 11 (44)
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัทยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศิวกร มูลละ และคณะ. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในศูนย์บริหารการจัดการศึกษาแม่สามแลบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์, 9 (1)
- สุกรรยา อังคะระชี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัทยหาดใหญ่.

- สัตตบุษย์ โพธิ์ท. (2564). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. (2566). **แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2567**. (online). Available: <https://www.korat1.go.th/>. [2567, พฤษภาคม 12]
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13** (พ.ศ. 2566—2570). ราชกิจจานุเบกษา.
- Griffin, R. W. (2013). **Management principles and practices (11th ed)**. Canada: Nelson Education.
- Hoyle, English and Steffy. (2005). **Skills for Successful 21 st Century School Leaders**. [n.p.]
- Weigel. (2012). **Management Skills for the 21st Century: Avis Gaze Preparing School Leaders: 21st Century Skills lid**: National Association of Secondary School Principals (NASSP). [n.p.].